

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра романо-германської філології та перекладу
Кафедра іноземних мов

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**

24-25 березня 2022 року

Біла Церква – 2022

УДК 378.018.556(477):80:34:159.9

Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 24-25 березня 2022 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2022. – 138 с.

Редакційна колегія:

Олена Шуст, д-р екон. наук;
Сергій Мерзлов, д-р с.-г. наук;
Ольга Варченко, д-р екон. наук;
Інна Ковальчук, канд. юр. наук;
Bozay Réka, PhD;
Péter Csátár, PhD;
Олена Цвид-Гром, канд. філол. наук;
Вікторія Ігнатенко, канд. пед. наук;
Marzena Sobczak-Michalowska, prof. ;
Magdalena Bergmann, dr.;
Marek Bogusz;
Kashuba Svitlana, prof.;
Thomas Gronier;
Олена Олешко, канд. с.-г. наук.

Збірник містить матеріали учасників Міжнародної науково-практичної онлайнконференції «Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти», що присвячені висвітленню широкого кола питань, які стосуються інтернаціоналізації вищої освіти.

Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, цитат, посилань на літературні джерела та вживання власних імен.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/27>

©БНАУ 2022

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні вектори розвитку перекладацької діяльності в умовах інтернаціоналізації вищої освіти

Mykhailenko O.O. Types of Translation Quality Assessment in Teaching Translation Editing.....	6
Ігнатенко В.Д. Ринок перекладацьких послуг в умовах сьогодення.....	8
Цвид-Гром О.П. Лексико-генетичне наповнення та особливості перекладу римських імен.....	10
Тарасюк А.М. Stylistic Peculiarities of Compound Sentences in J. Austen’s prose and Their Rendering in Ukrainian Translations.....	12
Зінінська А.П., Пилипенко І.О. Переклад та локалізація: виклики сучасності.....	15
Береговенко Н.С. Особливості перекладу та семантичні відмінності параметричних прикметників, що входять до мікрополя на позначення великої / малої висоти (на матеріалі фільмів каналу BBC The Blue Planet та Life).....	18
Велика К.І. Переклад образності у науково-технічних текстах сільськогосподарського призначення.....	21
Чернищук Ю.І. Ефективність застосування інтернет-блогів при вивченні іноземних мов в умовах інтернаціоналізації.....	25
Синельникова І.С., Данілова А. П. Переклад англійських економічних абривійованих термінів.....	27
Гетьман Т.Є. The Agricultural Discourse Terminology Translation Peculiarities.....	30

Секція 2. Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов і культур в умовах міжнародної академічної мобільності: педагогічні та психологічні аспекти

Réka Bozzay Challenges in Translation Classes during the Lockdown (2020 and 2021) in Hungary.....	34
Гармаш О. М. Особливості викладання професійно-орієнтованої іноземної мови для майбутніх вчителів немовних спеціальностей.....	38
Бойко Г.А. Мовленнєві вміння для формування англомовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні у майбутніх фахівців з харчових технологій.....	40
Столбецька С.Б. Формування життєвої компетентності при підготовці перекладачів у галузі сільського господарства.....	42
Волинець І. М. Формування професійно-мовленнєвої компетентності студентів...	44
Демченко Н.С. Вивчення неологізмів при підготовці студентів-економістів.....	47
Резнік В.Г. Mehrsprachigkeit als didaktischer ansatz zum fremdsprachenlernen in der europäischen union.....	49
Данілова Ю.І., Джава Н.А. Інноваційні форми організації навчання іноземної мови.....	51
Вуколова К.В. Медитація як ефективний засіб викладання іноземних мов.....	54
Ковальчук А. О. Семантичні особливості фразеологізмів ченюй із концептом <i>життя</i> у процесі вивчення сучасної китайської мови.....	57
Дем’яненко О.О., Чернобров Ю.А. Проблема розвитку критичного мислення студентів-перекладачів під час вивчення літератури англії та США: контрольньо-оцінювальний етап.....	59

Карпенко С.Д. Міждисциплінарні зв'язки у казкознавстві та психології.....	63
Рейда О.А. Важливість і значення складових емоційного інтелекту для здобувачів вищої освіти.....	66
Боньковський О.А. До питання тенденцій у інтернаціоналізації вищої освіти	69
Мельник Л.М., Грек І.М., Дужа І.М. Національна культура у процесі формування особистості.....	71
Носенко М.М. Untersuchung der Sprachmanipulationsstrategien in rechtsextremistischen Reden.....	73
Gronier T. La chanson « Göttingen » comme modele de depassement d'un conflit.....	76
Марчук В.В. Формування ціннісних орієнтацій особистості у процесі її розвитку.....	79
Грек І.М. Формування критичного мислення у процесі вивчення навчальної дисципліни «Філософія»	81

Секція 3. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної у контексті інтернаціоналізації вищої освіти

Товт І.С. Проблеми навчання рідної мови – однієї з найважливіших людських цінностей.....	83
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Формування елементів soft skills у студентів оп «право» на заняттях з української мови за професійним спрямуванням.....	86

Секція 4. Проблеми правового регулювання питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні

Ковальчук І.В. Правове регулювання взаємного визнання освіти та кваліфікацій у європейському союзі.....	90
Терещук М.М. Інтернаціоналізація як напрямок розвитку вищої освіти в Україні.....	91
Настіна О.І. Міжнародні орієнтири інтернаціоналізації вищої юридичної освіти в Україні.....	95
Єфремова І.І., Ломакіна І.Ю. Правові засади залучення іноземних науково-педагогічних працівників як шлях до інтернаціоналізації вищої освіти в Україні.....	97
Малишко І.В. Інформаційна безпека як основа національної безпеки.....	100
Пахомова А.О. Щодо питання судового захисту права на освіту: цивільно-процесуальний аспект.....	102
Сімакова С.І. Реалізація права на освіту засудженими в місцях позбавлення волі.....	104
Росавіцький О.О. Історико-правовий аналіз розвитку системи освіти.....	106

Секція 5. Дистанційна освіта: виклики сьогодення

Симоненко Н.О. Пріоритетні напрямки організації дистанційного навчання у медичних ЗВО України.....	108
Сидоренко Ю.В. Вплив дистанційного навчання на самооцінку особистості.....	110

НОСЕНКО М.М., старший викладач кафедри іноземних мов

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

UNTERSUCHUNG DER SPRACHMANIPULATIONSSTRATEGIEN IN RECHTSEXTREMISTISCHEN REDEN

Розглянуто основні стратегії маніпуляції за допомогою мовних засобів, проаналізовано їх застосування в промовах правих екстремістів, зокрема виступу речника партії «Альтернатива для Німеччини» стосовно міграційної хвилі 2015 року.

Ключові слова: Sprachmanipulationsstrategie, Sprachmittel, Framing, politische Rede, Migrationpolitik. Стратегія мовного маніпулювання, мовні засоби, фреймінг, політична промова, міграційна політика.

In der heutigen Kriegszeit, in der die Ukraine unter Angriff des Russlands leidet und seine politische Propaganda die Bevölkerung irritiert, ist die Untersuchung der Sprachmanipulationsstrategien besonders aktuell.

Die Frage der Sprachmanipulation wird sowie von Psychologen, als auch Sprachwissenschaftlern in der Ukraine und im Ausland betrachtet. Wichtige Aspekte der Manipulation in den politischen Reden wurden in den wissenschaftlichen Beiträgen von Gloria Beck, Martina Haupt, Justin Kraft, Viktoriia Gavryliak, Iryna Ivanenko, Olena Shavardova und anderen untersucht.

Der Gegenstand unserer Untersuchung sind die Sprachmanipulationen in der Rede von Björn Höcke zur Demonstration der AfD Thüringen am 16. September 2015 in Erfurt, 2015, es wurden zwar an bestimmten Beispielen rechtsextremistische Inhalte untersucht.

Unter der Sprachmanipulation versteht man die gezielte Verwendung von Sprache, um einen Menschen möglichst diskret zu manipulieren. Die Sprachmanipulation findet ihre Verwendung vor allem im Militär und der Politik. Sie wird dort genutzt, um militärisches Eingreifen in bestimmte Sachverhalte zu legitimieren. Begründet wird hierbei mit religiösen, nationalen, ideologischen oder „anderen“ Begeben- oder Angelegenheiten. Der Manipulator versucht in diesem Fall gleichförmiges Verhalten und Denken in einer Gemeinschaft zu schaffen und durch eine gezielte Anwendung der Sprache sein Ziel, also die Manipulation einer bestimmten Interessengruppe, zu erreichen [1].

Ein Teil der Sprachmanipulation sind passive und unpersönliche Formulierungen, durch dessen Gebrauch Sachverhalte unabänderlich erscheinen. Eine beispielhafte Situation wäre, wenn geäußert wird: statt „im Krieg schießen“ „kommen Schusswaffen zum Einsatz“ oder „150 Einsätze wurden geflogen. Die dabei entstandenen Verluste

lagen innerhalb des Erwartungshorizontes“[1]. Dadurch werden ungenaue Angaben darüber gegeben, was geschieht oder geschehen ist. Dem Adressaten wird so der Eindruck vermittelt, dass es niemanden gibt, der Einfluss auf die Geschehnisse hat und Verantwortung übernehmen will. Des Weiteren werden die Begriffe Krieg, Gewalt und Aggression anonymisiert, wodurch der Anschein erweckt wird, dass es keine Verursacher, Ausführer und Tote gibt. Durch die Verharmlosung dieser Sachverhalte und Begriffe wird den Adressaten ein verzerrtes Weltbild vermittelt und sie haben keinerlei Ahnung von der aktuellen Situation.

Eine Manipulationstechnik, die vor allem in der heutigen Zeit in einem großen Maß eingesetzt wird, ist das „politische Framing“. Das Wort „Framing“ stammt aus dem Englischen („Frame“ = Rahmen) und bedeutet zusammengesetzt „einen Rahmen setzen“. Hierbei setzt ein Betrachter einen Rahmen, indem er sein gesamtes gesammeltes Wissen zu einer Idee formt und versucht somit eine Botschaft möglichst einfach und verständlich zu übermitteln. Ist dies gelungen, werden bei dem Empfänger bestimmte Bilder oder Konzepte im Kopf ausgelöst, wodurch die Botschaft dann entweder negativ oder positiv behaftet ist. Dies kommt immer darauf an, was der Betrachter mit seinem Framing bewirken will. Ein passendes Beispiel des politischen Framings ist das Wort „Flüchtlingswelle“. Das Gehirn zerpfückt dieses Wort in „Flüchtling“ und „Welle“. Da die meisten Menschen wissen, was eine Welle ist – sie ist groß und bedrohlich – sehen wir die Flüchtlinge automatisch als Bedrohung an, was zur Abschottung dieser Menschen führt.

Durch den Anstieg der Flüchtlingszahlen in Deutschland im Jahr 2015 herrschten gesellschaftliche Spannungen in Deutschland, wodurch die Partei AfD viel Zustimmung in ihren Ansichten erhielt. In dieser Forschung wird nun überprüft, welche Sprache und welche Strategien Björn Höcke benutzt, um seine Zuhörer zu manipulieren.

Höcke eröffnet seine Rede, indem er sich mit seinen Zuhörern vorerst auf eine Position bringt. Er sagt, dass er zu ihnen nicht als „Parteigänger“, sondern als „Bürger“ und „Vater“ spreche, der sich um die Zukunft seiner Kinder Sorge. Höcke vermittelt dadurch Empathie und wirkt greifbarer für die Zuhörer, wodurch es ihm im späteren Verlauf leichter fallen wird seine Zuhörer zu manipulieren. Er stellt die These auf, dass der Rechtsstaat und die Kultur in Gefahr seien. Dadurch macht er auf die Probleme bzw. die Notsituation Deutschlands aufmerksam. Den Demonstranten wird somit der Grund ihres Kommens bestätigt. Des Weiteren bestärkt Höcke seine Zuhörer und dankt ihnen für ihren „Bürgermut“. Er impliziert dadurch, dass es dem deutschen Volk nicht gut gehe und bestärkt somit nochmals das Kommen und dringende Anliegen der Bürger.

Die Meinung Höckes wird gegenüber einer „multikulturellen Gesellschaft“, also grob gesagt die Einwanderung von Menschen mit einer anderen Nationalität, deutlich. Er „fordert“ eine Volksabstimmung. Höcke wendet hier den Rogers-Trick an, um seine

Autorität gegenüber seinen Zuhörern zu verdeutlichen, durch seine herausgehobene Rolle die Sicherheit zu vermitteln, etwas durch seine Aussagen lenken zu können.

Weiterhin macht der Politiker deutlich, dass es nicht in seinem Interesse liege die „unqualifizierten jungen Männer aus Asien und Afrika“ in Deutschland aufzunehmen, und fordert die Politiker auf ausschließlich die Interessen des „deutschen Volkes“ zu vertreten.

Einen jedoch relativ aussagekräftigen Frame, den Höcke verwendet, ist der Begriff „Asylwahnsinn“. Durch das Wort „Wahnsinn“ versucht Höcke seinen Zuhörern zu suggerieren, die Migrationspolitik sei unvernünftig und unsinnig.

Insgesamt ist die Rede Höckes so aufgebaut, dass er zuerst versucht Sympathie und Aufmerksamkeit zu erwecken, indem er sich als Redner auf eine Ebene mit den Zuhörern stellt. Er erzeugt somit ein Gemeinschaftsgefühl. Außerdem stellt er dadurch klar, dass ganz Deutschland als Gemeinschaft gegen die Migrationspolitik kämpfen muss. Durch zahlreiche Manipulationsstrategien gelingt es Höcke seine Zuhörer für sich zu gewinnen. Das Fatale dabei ist jedoch, dass die meisten Tricks, die er verwendet für Zuhörer undurchschaubar sind, die sich nicht ausführlich mit seiner Rede und deren Inhalten befassen.

Also, es ist im Laufe unserer Untersuchung deutlich geworden, dass die Manipulation durch Sprache relativ undurchschaubar ist und der gezielte Meinungswechsel unbewusst bei dem Zuhörer passiert.

Список використаних джерел

1. Haupt, Martina. Sprache und Politik, 2015. https://www.politiklernen.at/dl/tLokJMJKomLloJqx4KJK/pa_2015_1_Sprache_und_Politik_web.pdf, S. 13-17
2. Kraft, Justin. Eine vergleichende Analyse der sprachlichen Manipulationsstrategien von AfD und NSDAP anhand ausgewählter Beispiele, 2020. https://publishup.uni-potsdam.de/opus4-ubp/frontdoor/deliver/index/docId/49610/file/kraft_diss.pdf S. 4-5
3. Haase, Martin. Framing – Aktuelle Beispiele aus der Politik, 2020. <https://peira.org/framing-aktuelle-beispiele-aus-der-sprache-der-politik/>
4. Höcke, Björn. Rede <https://www.afd-thueringen.de/thuringen-2/2015/09/rede-zur-demonstration-der-afd-thueringen-am-16-september-2015-in-erfurt/>